C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1144/23 Judecătoria Soroca (sediul central)

Judecător: Ghenadie Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii

31 octombrie 2023 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar principal de justiție, Ion Ciobanu și recursul condamnatului Guțu Florin declarate împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 07.09.2023, privind examinarea plângerii condamnatului **Guțu Florin** ***** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recursuri, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

1. La 17.05.2023 în Judecătoria Soroca (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Guțu Florin ***** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plîngerii condamnatul indică că, s-a deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de detenție precare. A indicat că, s-a deținut în celule supraaglomerate și nu sunt respectate patru metri pătrați pentru un condamnat. Celulele au pereții cu mucegai, sunt diferite insecte parazitare, lumina este slabă. Îmbăierea are loc o dată în săptămînă. Solicită reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale referitor la condițiile de detenție.

La 18.07.2023 și 21.07.2023, a depus două plîngeri împotriva administrației instituţiei penitenciare referitoare la condițiile de detenție, prin care solicită

constatarea deținerii sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioada 24.12.2014-25.05.2014, fiind deținut în calitate de prevenit.

2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 07.09.2023, s-a admis parțial plîngerea condamnatului Guțu Florin ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Guțu Florin ***** a fost deţinut în perioada 11.01.2023-04.09.2023, în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în total 236 (două sute treizeci și șase) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Guțu Florin *****, cu 48 (patruzeci și opt) zile, pentru perioada de 240 (două sute patruzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive de 12 (douăsprezece) ani închisoare, stabilit lui Guțu Florin *****, prin sentința Judecătoriei Ocnița din 24.12.2014, s-a redus cu 48 (patruzeci și opt) zile.

A fost obligată administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473/4 alin. (3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

S-a respins plîngerea condamnatului Guțu Florin ***** în partea ce ține de constatarea condițiilor de detenție pentru perioada de deținere în Penitenciarul nr. 11 Bălți în calitate de prevenit în perioada 24.12.2014-25.05.2014, ca inadmisibilă.

3. Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către directorul adjunct al Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar principal de justiție, Ion Ciobanu și de către condamnatul Guțu Florin.

3.1. Prin recursul declarat de Penitenciarul nr.6 Soroca se menționează că, prezumția absolută de încălcare a art.3 nu poate fi infirmată în mod normal decît dacă sunt reuniți următorii factori: 1) reducerile spațiului personal în raport cu minimul recomandat de 3 m^2 sunt scurte, ocazionale și minore; 2) ele sunt însoțite de o libertate de mișcare suficientă în afara camerei și de activități în afara camerei adecvate; 3) reclamantul este încarcerat într-o instituție care oferă, în general, condiții de detenție decente și nu este supus la alte elemente care ar putea fi considerate circumstanțe agravante ale unor condiții de detenție precare.

Prin prisma celor inserate în raportul întocmit de administrația Penitenciarului nr.6 Soroca privitor la condițiile de detenție, susține că Guțu Florin

nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimum de condiții pentru executarea pedepsei.

3.2. Prin recursul declarat de condamnatul Guțu Florin se menționează că nu este deacord cu faptul că instanța de fond i-a respins cererea lui în partea ce ține de constatarea condițiilor de detenție pentru perioada de deținere în Penitenciarul nr. 11 Bălți în calitate de prevenit în perioada 24.12.2014-25.05.2014. Solicită să fie examinată cererea lui în latura dată, în caz contrar va depune cerere la CEDO.

4. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod de Procedură Penală al RM, (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces.*

Verificând temeinicia argumentelor invocate de recurenți în raport cu materialele puse la dispoziţia instanței de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul Penitenciarului nr.6 Soroca și recursul condamnatului, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 07.09.2023, urmează a fi respinse ca nefondate.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *(1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat*.

5. În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenţie a condamnaţilor*.

Potrivit art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală, *Condamnaţii care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*.

Potrivit art.473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, *Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.*

Potrivit art.473^3 alin.(2) Cod de procedură penală, *sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare*.

Potrivit art.473^4 alin.(4), (5) Cod de procedură penală, *(4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

6. Efectuînd controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea plângerii condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond a ținut cont de chestiunile ce urmează a fi soluționate, a aplicat corect normele procesuale incidente speței deduse judecății, prin ce își însușește caracter legal și întemeiat. În aceiași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.6 Soroca și recursul condamnatului, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 07.09.2023, sunt nefondate și pasibil respingerii.

7. În baza materialelor cauzei deferite judecății, prima instanță a constatat că, prin sentința Judecătoriei Ocnița din 24.12.2014, Guțu Florin ***** a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) și art. 151 alin. (1) Cod Penal, cu aplicarea art. 84 Cod penal, la 12 (douăsprezece) ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Bender) din 20.01.2022, în temeiul art. 473/4 alin. (4) CPP, în privința lui Guțu Florin ***** s-a redus termenul de pedeapsă cu 213 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 16.01.2023, în temeiul art. 473/4 alin. (4) CPP, în privința lui Guțu Florin ***** s-a redus termenul de pedeapsă cu 126 zile.

Începutul termenului - 15.05.2014. Sfîrșitul termenului - 09.06.2025.

8. Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.6 Soroca prin prisma celor invocate de către condamnat, a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cît și ținînd cont de

concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

Astfel, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.6 Soroca au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Colegiul susține temeinicia soluției adoptate de prima instanță, or, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor.

Referitor la plîngerea condamnatului în partea ce ține de constatarea condițiilor de detenție pentru perioada de deținere în Penitenciarul nr. 11 Bălți în calitate de prevenit în perioada 24.12.2014-25.05.2014, instanța de fond corect a respins cererea ca inadmisibilă, avînd în vedere că anterior condamnatul s-a adresat cu astfel de solicitări în privința cărora instanța deja s-a expus prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Bender) din 20.01.2022 și prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 16.01.2023.

9. Instanța de recurs consideră că reducerea aplicată este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa dedusă, și care va avea efectul compensatoriu.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursurile declarate împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 07.09.2023, ca fiind nefondate, menținând încheierea adoptată de prima instanță fără modificări.

Conducîndu-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar principal de justiție, Ion Ciobanu și recursul condamnatului Guțu Florin declarate împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul central) din 07.09.2023, privind examinarea plângerii condamnatului **Guțu Florin *****,** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se resping ca nefondate cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte, Judecător Judecători: